

دوره هفتم تقنینیه

جلسه

۱۴

مذاکرات مجلس

شماره

۱۴

تاریخ تأسیس آذر

۱۳۰۵

جلسه پنجشنبه ۲۹

آذر ماه ۱۳۰۷

مطابق ۷ رجب المرجب

۱۳۴۷

مندرجات

فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی

خواهد بود

پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات ذریک شماره منتشر میشود

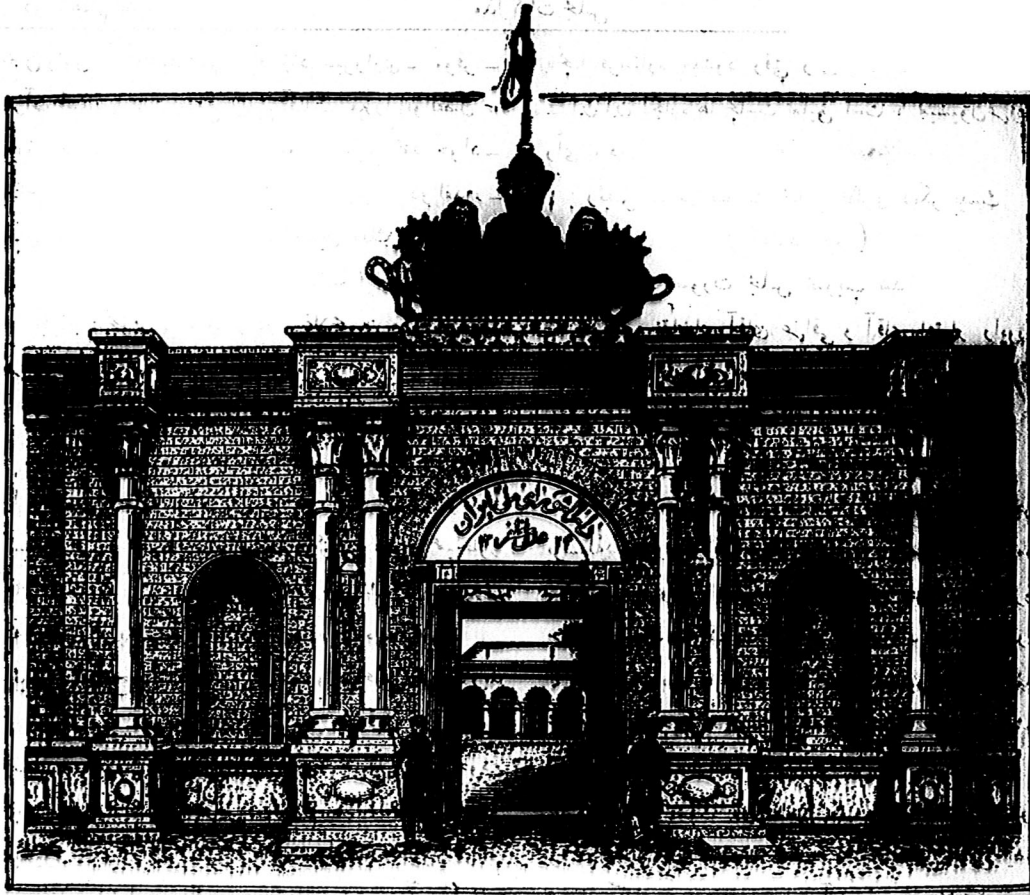
مطبعة مجلس

قیمت اشترک

داخله ایران سالبانه ده تومان
خارجه « دوازده تومان

قیمت تک شماره

یک فرانک

مذاکرات مجلس

دوره هفتم تقنینیه

صورت مشروح مجلس روز پنج شنبه ۲۹ آذر ماه ۱۳۰۷ مطابق ۷ رجب المرجب ۱۳۴۷

جلسه ۱۴

(مجلس یکساعت و بیست دقیقه قبل از ظهر)
 آقایان: آشتیانی - تیمورناش
 (غائبین با اجازه جلسه قبل)
 آقایان: عبدالحسین خان دهبی - محمود رضا - میرزا حسن اورنگ قرائت نمودند

ردیف	عنوان	از صفحه	الی صفحه
۱	اصویب مرخصی آقای میرزا محمد تقی طباطبائی	۱۷۲	
۲	شور اول نسبت بخر کیمسیون امور خارجه راجع بقرار داد موقتی بین ایران و فرانسه - قرارداد سرحدی ایران و شوروی	۱۷۲	۱۷۸
۳	سؤال آقای اعتبار از وزیر داخله راجع به تخصیص عوائد راه بیلدبه ها و جواب از طرف آقای وزیر داخله	۱۷۸	۱۷۹

خان وثوق - آقا سید کاظم - آقا زاده سبزواری - موقر -
هرآنکه استعدیاری - حاج رحیم آقا - میرزا ابوالفضل -
میرزا محمد تقی - محمد تقی خان اسعد - شیخ محمد جواد -
حاج حسین آقا مهدوی - شیخ علی مدرس - ذوالقدر -
حاج حسن آقا ملک - حاج غلامحسین ملک - محمد خورید
(دیر آمدن کن بی اجازه جلسه قبل)

آقایان: نجومی - ملک زاده - غلامحسین میرزا محمود
مراقی - ملک مدنی - بیات

رئیس - آقای طاهری در صورت مجلس نظری دارند ؟
دکتر طاهری - در صورت مجلس آقای آقا سید کاظم
را غائب بی اجازه نوشته اند در صورتیکه ایشان بواسطه
کسالت مزاج توسط بنده استعجازه کرده بودند و همینطور
آقای ملک مدنی را دیر آمده بی اجازه نوشته اند در صورتی
که ایشان هم بواسطه کسالت استعجازه کرده بودند

رئیس - اصلاح میشود آقای عراقی در صورت مجلس نظری دارند
عراقی - در صورت مجلس و هم قبل از دستور
اما در صورت مجلس اگر چه هیچ برای خودم
لا یق نمیدانم که این عرض را بکنم در اینموقع که
کیسیون عرایض نیست ولی برای تذکر عرض
میکنم اینطور غائب بی اجازه یا دیر آمده بی
اجازه نوشتن ... چون بنده خودم را دیدم غائب بی
اجازه نوشته بودند در صورتیکه بنده با تلفن استعجازه از
از مقام ریاست کردم و مرخص داشتم و حالا هم دارم و
خیلی هم سخت است ولی چون حالا کیسیون نیست اینطور
غائب بی اجازه یا دیر آمده بی اجازه نوشتن چه صورتی
دارد ؟ و بنده نمیدانم بعد از اینکه کیسیون عرایض تشکیل
شود این مرخصی ها چه صورتی پیدا میکند ؟ تقاضای
دیگر هم این است که مرخصی آقای بروجردی جزو
دستور شود و رای گرفته شود

رئیس - در موقعش خوانده میشود . اما در خصوص
نوشتن غائب بی اجازه چنانچه خاطر آقایان آگاه است
از رئیس استعجازه میشود ولی رئیس طریقت کیسیون
عرایض را هم رعایت میکند و اجازه هائی خواسته میشود

رئیس - در صورت مجلس نظری دارند ؟
دکتر طاهری - در صورت مجلس آقای آقا سید کاظم
را غائب بی اجازه نوشته اند در صورتیکه ایشان بواسطه
کسالت مزاج توسط بنده استعجازه کرده بودند و همینطور
آقای ملک مدنی را دیر آمده بی اجازه نوشته اند در صورتی
که ایشان هم بواسطه کسالت استعجازه کرده بودند

بانجا فرستاده میشود وقتی رأی داد اصلاح میشود بنا
بر این این اجازه ها بجاست تملیق است تا کیسیون عرایض
رأی بدهد

رئیس - در صورت مجلس نظری دیگر نیست
(گفتند خبر)

رئیس - صورت مجلس تصویب شد
موجب تقاضای آقای عراقی و آقای اعتبار راپورت
کیسیون عرایض را راجع مرخصی آقای بروجردی قرائت
میکنم و رای قطعی میگیرم
(بشرح ذیل خوانده شد)

آقای آقا میرزا محمد تقی طباطبائی نمایندنده محترم بروجرد
بوسیله مشروحی که بمقام محترم ریاست عالیله دامت
شوکتة مبرورن داشته اند تقاضای چهل و پنجروز
مرخصی بواسطه کسالت مزاج عوده اند که از تاریخ
۱۴ آبان غائب با اجازه ثبت شوند کیسیون عذر نمایندنده
محترم را موجه ندانسته با عدم تصویب مرخصی ایشان
اینک خبر آن را تقدیم میدارد

رئیس - نسبت بان قسمتی که رای منفی کیسیون
بود رأی گرفتیم تصویب نشد نسبت مرخصی قطعی ایشان
هم رای گرفتیم بلا تکلیف ماند آن قسمت بلا تکلیف را
نجدید میکنم آقایانیکه مرخصی ایشان را تصویب میکنند
قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)
رئیس - تصویب شد . خیر کیسیون خارجه راجع
به قرارداد موقتی ایران و فرانسه مطرح است
(مضمون ذیل قرائت شد)

کیسیون امور خارجه در ۲۰ آذر با حضور نماینده
دولت منعمد و لایحه نمرة ۲۰۸۷۳ دولت را راجع
بقرارداد موقتی بین ایران و فرانسه مطرح و مورد شور
قرار داده و این قرارداد را که بر روی اصول متقابل و
تساوی کامله منعقد گردیده تصدیق و برای تصویب مجلس
شورای ملی تقدیم و ماده واحده ذیل را پیشنهاد مینماید
ماده واحده - مجلس شورای ملی قرارداد موقتی دولتی

ایران و فرانسه را که در تاریخ ۲۱ اردی بهشت ۱۳۰۲
بمضاء رسیده تصویب و اجازه مبادله اسخ صحه شده
آن را بدولت میدهد .

رئیس - شور اول و مذاکره در کلیات است در کلیات
مخالفی نشده است رای گرفته میشود بشور در مواد آقایان
موافقین قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)
رئیس - تصویب شد مواد بر حسب تقاضای آقای فرخی
خوانده میشود و بعد رای میگیرم
(ماده اول بشرح ذیل قرائت شد)

ماده اول - هیئت نمایندگی سیاسی هر يك از طرفین
معظمین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر بشرط
معامله متقابله از امتیازات و معافیهائی که موجب حقوق
عمومی بین المللی مقرر است بهره مند خواهند گردید نمایندگان
قنصلی هر يك از طرفین معظمین متعاهدین در خاک
طرف متعاهد دیگر که موافق ترتیب دارای (اگر کواوور)
باشند میتوانند در نقاطیکه با کثون مجاز باقامت بوده اند
توقف نمایند نمایندگان مزبور از مزایای اقتضای و معافیت های
شخصی قضائی و مالیاتی که موجب حقوق عمومی بین المللی مقرر
است بشرط معامله متقابله کامله بهره مند خواهند گردید

رئیس در ماده اول اعتراضی رسیده است
آقایید یعقوب - بنده اعتراضی داده بودم
رئیس - اعتراض شما مینماید برای ختم شور اول و طبق
و توزیم بعد از بیست و چهار ساعت ماده دوم قرائت
می شود .
(بر ترتیب ذیل قرائت شد)

ماده دوم - از تاریخ دهم مه ۱۹۲۸ اتباع هر يك
از طرفین معظمین متعاهدین بر طبق قواعد و معمول
حقوق عمومی بین المللی و بر روی اساس معامله متقابله
کامله در خاک طرف متعاهد دیگر پذیرفته شده و مطابق
هیئت ترتیب با آنها رفتار خواهد شد اتباع هر يك
از ذوالنیت راجع بشخص و اموال و حقوق و منافع
مملکتی از حیثیت قوانین و مصادر امور مملکتی

بنحو اکل بهره مند گردیده و نسبت بانها از هر حیث
همان رفتاری میشود که بطور کلی در باره اتباع داخله
معمول است بدون اینکه اتباع مزبور بتوانند معامله را
که فقط مختص اتباع داخله میباشد و کلیه اتباع خارجه
از آن مستثنی هستند در باره خود تقاضا نمایند راجع
باحوال شخصیه اتباع هر يك از طرفین معظمین متعاهدین
در خاک طرف متعاهد دیگر تابع مقررات قوانین دولت
متبوعه خود میباشدند . راجع باحوال غیر منقوله و حقوق
مربوطه بان موافقت حاصل است که اتباع فرانسه در
خاک ایران مجاز نیستند غیر از آنچه برای سکونت و کسب
و صنعت آنها لازم است تحصیل یا اشغال و یا تصرف نمایند
اتباع هر يك از طرفین معظمین متعاهدین در خاک طرف
متعاهد دیگر مخصوصاً از هر گونه تکلیف شخصی بایگیاری
یا تحمیلات نظامی و همچنین از اداء هر قسم هدایای ملی
و قرضه های اجباری و مالیات های استثنائی که بواسطه
احتیاجات نظامی تحمیل شده باشد معاف میباشدند .

رئیس - در ماده دوم اشکالی رسیده است . ماده سوم
(این قسم خوانده شده)

ماده سوم - طرفین معظمین متعاهدین متقابله استقلال
کامل مملکتی یکدیگر را میشناسند و موافقت مینمایند که محصولات
ارضی و صنعتی هر يك از مملکتین در ورود بخاک طرف
متعاهد دیگر متقابله تابع قوانین اساسی مملکت
مزبوره باشند نظر بانیکه میتوان امید وار بود که
مدت یکسال برای انعقاد کلبه عهد نامه و قرار دادهائی
که مطرح مذاکره میباشد کافی خواهد بود طرفین
معظمین متعاهدین موافقت مینمایند که از دهم مه ۱۹۲۸ ملی
دوم مه ۱۹۲۹ حق استفاده از تعرفه حداقل و هر گونه تخفیفات
متقابله یکدیگر اعطا نمایند از این لحاظ این قرار داد
که غرض از آن حفظ جریان مبادلات بین مملکتین میباشد
در قسمت مملکتی . بمقررات رژیم سابق که در فرانسه نسبت
بواردات ایران مجری بوده است ادامه میدهد

رئیس - این ماده هم اشکالی ندارد ماده چهارم

(بشرح ذیل قرائت شد)

ماده چهارم - این قرارداد موقی بتصویب خواهد رسید و نسخ مصوبه هرچه زود تر ممکن باشد در طهران مبادله خواهد شد و نادم مه ۱۹۲۹ هجری خواهد بود بدیهی است که برای ایران نظر بمقررات قانون ۱۳ اردی بهشت ۱۳۰۷ (سیم مه ۱۹۲۸) ماده سه راجع بمقررات تعرفه کمرکی محتاج بتقدیم بمجلس شورای ملی برای تصویب نخواهد بود علیهذا اختیار داران طرفین این قرار داد را بمهر خود مهوز نمودند رئیس - در ماده چهارم اعتراضی نشده است رای گرفته میشود بشور ثانی آقایان موافقین قیام فرمایند

(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. خبر کمیسیون خارجه راجع بقرارداد سرحدی بین دولت شوروی و ایران مطرح است.

(خبر مزبور بشرح ذیل قرائت شد)

کمیسیون امور خارجه ۲۱ آذر با حضور نماینده دولت لایحه قرارداد عبور و مرور و سکنه قرای سرحدی ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و اراضی بکدیگر را مطالعه کرده و مواد آن را که باعث تسهیل روابط سکنه قراء سرحدی بوده تصدیق و ماده واحده ذیل را برای تصویب بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

ماده واحده - مجلس شورای ملی قرارداد عبور و مرور سکنه قرای سرحدی ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی را که مشتمل برشازده ماده و یک ضمیمه و یک پروتکل میباشد و در تاریخ دهم خرداد ۱۳۰۷ امضاء شده تصویب و اجازه مبادله نسخ صحه شده آن را بدولت میدهد.

رئیس - شور اول است مذاکره در کلیات اعتراضی نشده است. رای میگیریم بورود در مواد آقایان موافقین قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. مواد بطوریکه معهود است

قرائت میشود

(بشرح ذیل قرائت شد)

ماده اول - سکنه قراء سرحدی مطابق مفهوم این قرار داد به اشخاصی اطلاق میشود که اقامت گاه ثابت آنها در شهر یا قریه است که در حدود منطقه بعرض پنجاه کیلومتر از قرار بیست و پنج کیلومتر از هر طرف سرحد واقع شده باشد

رئیس - به این ماده اشکالی نشده است ماده بعد (اینطور خوانده شد)

ماده دوم - سکنه قرائی سرحدی مجازند با رعایت مقرراتیکه ذیلذاکر خواهد شد برای اقدام بساختمان و تسطیح اراضی و غیره تجارت - ایفاء تکالیف خانوادگی مساعدت رفع آفات طبیعی - امداد طبی - نجس حیوانات کشنده و اموال مسروقه و بجهات دیگری از این قبیل از سرحد عبور نموده و در خاک دولت دیگر در حدود ۲۵ کیلومتر مذکور در فوق توقف نمایند و همچنین میتوانند برای مراجعه بامورین محلی طرف معظم متعاهد دیگر بجهت اتخاذ اقدامات لازمه بر علیه مجرمین حقوق عمومی که از سرحد فرار و بمنطقه سابق الذکر پناه برده باشند از سرحد عبور نمایند رئیس - در ماده دوم اعتراض نشده است ماده سوم (مضمون ذیل قرائت شد)

ماده سوم - سکنه قراء سرحدی برای اینکه بتوانند از حق توقف و عبور مذکوره در ماده دو استفاده کنند باید دارای جوازهای مخصوص باشند که از طرف مأمورین حوزه اقامت آنان صادر شده باشد جواز های مزبور مطابق نمونه منضمه بان قرارداد تنظیم می شود عبور از سرحد فقط از نقاطی که پستهای سرحدی در آنجا موجود و یا بعد ایجاد میگردد و بطوریکه در ماده ذیل پیش بینی شده قبلا تعیین خواهد گردید مجاز میباشد رئیس - در این ماده هم اعتراض نشده است (ماده چهارم بترتیب ذیل خوانده شد)

ماده چهارم - وزارت امور خارجه ایران از یکطرف و سفارت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در ایران از طرف دیگر

در بدلیکه از موقع مبادله نسخ مصوبه این قرارداد مجاز و نمایندگان فهرست ذیل را بیکدیگر ابلاغ خواهند نمود

۱ - فهرست مأمورین محلیکه مأمور دادن جواز عبور هستند و حدود اختیارات آنها در این موضوع

ب - فهرست نقاطیکه عبور از آنها مجاز و در آنها پست های سرحدی بر قرار خواهد شد

رئیس - به این ماده هم اعتراضی نشده ماده دیگر (بشرح ذیل قرائت گردید)

ماده پنجم - هر يك از دولین معظمین متعاهدین بر طبق ترتیبائی که مقرر خواهند داشت جواز عبور صادر میکنند جواز های مزبوره در موقع ایاب و ذهاب از سرحد بترتیبی که از طرف هر يك از دولین متعاهدین مقرر گردیده در پستهای سرحدی مندرجه در ماده ۴ مجازاً ثبت خواهد شد جواز های عبور زبان فارسی و روسی نوشته میشود در جواز های صادره از طرف مأمورین محلی اتحاد جماهیر شوروی ممکن است گذشته از السنه فوق زبان معمول بخاک جمهوری که جزو اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و در منطقه پست سرحدی عبور واقع است نیز علاوه شود

رئیس - باین ماده هم اشکالی نشده است ماده شش (باین مضمون خوانده شد)

ماده شش - جواز های عبور که همیشه باسم اشخاص صادر میشود بدو قسم خواهد بود جواز ۳۰ روزه و جواز یکساله جواز های یکساله فقط برای تسهیل زراعت اراضی است که در منطقه بعرض شش لیلومتر (۳ کیلومتر از هر طرف سرحد واقع شده باشد) این جواز ها فقط به سکنه قرای سرحدی که اراضی مزبور را زراعت میکنند داده میشود مادام که جواز های عبور باعتبار خود باقی میباشد با هر يك از آنها میتوان دفعات غیر محدودی از سرحد عبور و مرور نمود در موقعیکه دارنده جوازی که مدت اعتبارش در شرف انقضا است هنوز بخاک خود مراجعت نکرده و بیک دلیل موجهی نقضای تمدید مدتی را که کافی برای مراجعت باشد بنماید مأمورین محلی با رعایت مقرراتی که دولت متبوع آنها در این باب وضع

نموده است تقاضای او را بعمل خواهند آورد در کلیه جواز های عبور از هر قسم که باشد بابتی علاوه بر اسم دارنده جواز ناحیه که مقصد صاحب جواز است و همچنین پست سرحدی که از آنجا عبور میکنند و عمل عبور نیز قید شود

رئیس - باین ماده هم اعتراضی نشده است ماده هفت قرائت میشود

(بعبارت ذیل قرائت شد)

ماده ۷ - عبور از سرحد فقط از طلوع تا غروب اوقات مجاز است لیکن در موارد ذیل ممکن است هنگام شب اجازه عبور داده شود

۱ - برای دفع بلیات طبیعی

۲ - برای امداد فوری طبی یا جراحی در این صورت فقط به طبیب یا پرسنل طبی و اشخاصی که برای جلب مساعدت آنها میروند اجازه داده میشود

۳ - در صورتیکه لزوم فوری داشته باشد که با مساعدت مصادر امور محلی در مقام تعقیب یا نجس مجرمین حقوق عمومی یا همدستان آنان که در يك طرف سرحد مرتکب جنایاتی شده و بطرف دیگر متواری شده باشند برآیند

در این صورت جواز برای مجنی علیه و خانواده او و شهود واقعه داده میشود

رئیس - اعتراضی نشده است در این ماده (ماده هشتم اینطور قرائت شد)

ماده هشتم - به اشخاص ذیل جواز عبور داده نمیشود ۱ - اشخاصی که جواز خود را بالاراده بدیگری واگذار کرده و یا عاریت داده باشند.

۲ - اشخاصی که از جواز دیگری خواه برای عبور از سرحد و خواه جهت توقف در خاک طرف دیگر استفاده کرده باشند

۳ - کسانیکه مطابق قوانین طرف متعاهد دیگر برای قاچاق محکوم شده باشند

۴ - کسانیکه از طرف مصادر امور طرف معظم متعاهد دیگر نسبت بانان پیشنهاد منع صدور جواز شده باشد.

۵ - اشخاصیکه سابقاً تبعه طرفی و همظم متعاهد دیگر بوده اند مگر اینکه قبلاً تراجم یاها موافقتی شده باشد رئیس - در این ماده هم اعتراضی نشده است (بشرح ذیل خوانند شد)

ماده نهم - هر گاه جوازی که از طرف مصادر امور یکی از طرفین معظمین متعاهدین صادر شده است بر خلاف مقررات ماده هشت باشد مصادر امور طرف معظم دیگر ازادند که از ثبت جواز مزبور خود داری کردم و صاحب این قبیل جواز را در خاک خود بپذیرد رئیس - در این ماده هم اعتراضی نیست ماده دهم (بترتیب ذیل قرائت گردید)

ماده دهم - اشخاصی که مطابق مقررات این قرارداد تحصیل جواز عبور کرده اند حق دارند در موقع عبور از سرحد کلیه آلات والبسه ونوشه راه که برای احتیاجات شخصی شان لازم باشد وآلات وادوات مربوطه بکار خود و همچنین کلیه اثاث البیتی را که برای مدت توقف آنها در خاک طرف دیگر مورد احتیاج است بدون نادیده حقوق گمرکی و سایر عوارض مشابه چه اباباً و ذهاباً همراه خود ببرند بعلاوه دارندگان جوازهای يك ساله مذکوره در ماده ۶ میتوانند با معافیت از حقوق گمرکی و سایر عوارض مشابه به ان عرابه و اسب و حشم کاو و بد و کلیه اشیائی که برای کار و توقف موقتی آنها لازم است همراه برده و همچنین در موقع مراجعت محصول خود را همراه بیاورند مشروط بر اینکه در صورت اخیر از نظامات گمرکی متابعت نمایند

باید متذکر بود که هر یک از طرف معظمین متعاهدین میتوانند بموجب نظامات مخصوصه که قبل از اجراء آن اطلاعاً باستحضار طرف معظم دیگر خواهند رساند از ورود و خروج يك یا چند فقره از اشیاء سابق الذکر معافیت کرده و یا تجدیدبانی نسبت به آنها قائل شوند رئیس - در این ماده هم اعتراضی نیست ماده یازدهم (باین عبارت خوانده شد)

ماده ۱۱ - در صورتیکه مصادر امور یکی از طرفین

بمعظمین متعاهدین معترض شود که هر یک از نقاط مجاور سرحدی هر يك از دولتین امراض، ساریه، اسهالی یا حیوانی موجود است میتواند کلیه نظامات را که در این باب وضع نموده است بموقع اجراء بگذارد مشروط بر اینکه قبلاً طرف معظم متعاهد دیگر را مستحضار ساخته باشد

رئیس - در این ماده هم اشکالی نیست ماده دوازدهم (بطوریکه ذیلامندرج است قرائت شد)

ماده ۱۲ - در موقعی که دارنده جواز سی روزه جواز خود را مفقود کرده باشد مادامیکه مدت مزبوره سابق منقضی نشده و فقدان آن به پست های سرحدی مربوطه طرفین ابلاغ نشده باشد جواز جدیدی بمشار الیه داده نخواهد شد هر گاه دارنده جواز یکساله جواز خود را گم کرده باشد همین که مراتب را به پست های سرحدی مربوطه طرفین معظمین متعاهدین اطلاع داد ممکن است جواز دیگری باو داده شود اعتبار جواز مزبور تا موعده انقضای جواز سابق خواهد بود در هر دو صورت جواز های مفقوده باطل خواهد گردید ممکن است بدون رعایت مقررات و مهلت های مذکوره در فوق جوازهای جدید صادر شود مشروط بر اینکه دلیل کافی وجود داشته و فیما بین اداره که جواز صادر نموده و اداره که در پست سرحدی طرف معظم دیگر مباشر ثبت آن است قرار مخصوصی داده شده باشد

رئیس - در این ماده هم اشکالی نیست

(ماده ۱۳ نیز بضمون ذیل خوانده شد)

ماده ۱۳ - هر يك از طرفین معظمین متعاهدین متقبل میشوند که فقط باخراج اشخاص ذیل که بر طبق مقررات این قرار داد تحصیل جواز کرده اند از مجرای اداری اکتفا نمایند :

(۱) اشخاصی که بدون تحصیل اجازه از مقامات صالحه از منطقه مجازه (۲۵ کیلو متر) تجاوز کرده باشند (ب) بدون اینکه مشمول حق تمدید مذکوره در ماده شش باشند توقف خود را بیش از موعده مندرجه در جواز ادامه دهند باید در نظر داشت که مقررات مذکوره در فوق

شامل اشخاصی که در اینجا کم عمومی تحت تعقیب جنبه یا جنباتی انباشته نخواهد گردید

رئیس - در این ماده هم اعتراضی نیست ماده چهاردهم (باین ترتیب قرائت شد)

ماده ۱۴ - عبور ایلات و احشام آنها از سرحد بایع مقررات مخصوصی خواهند بود

رئیس - در این ماده هم اشکالی نیست ماده پانزدهم (بشرحیکه ذیلامستور است خوانده شد)

ماده ۱۵ - این قرار داد بلا فاصله پس از مبادله نسخ مصوبه در مسکو قابل الاجرا خواهد بود هر يك از طرفین معظمین متعاهدین حق خواهند داشت که در انقضای مدت سه سال از تاریخ تصویب قرار داد آن را فسخ نمایند در آن صورت باز یکسال پس از فسخ هم بقوت خود باقی خواهد ماند

رئیس - در این ماده هم اشکالی نشده است ماده شانزدهم (بعبارات ذیل قرائت گردید)

ماده ۱۶ - این قرار داد زبان فرانسه نجر بر شده و اختیار داران ذیل آن را امضا و بمهر خود مهر ساختند رئیس - در این ماده هم اشکالی نشده است ضمیمه ماده سوم قرائت میشود

(بشرح ذیل قرائت شد)

(ضمیمه ماده سوم قرار داد - شکل جوازها)

الف - جهت جواز هائی که مدت سی روز برای عبور و مرور سکنه قراء سرحدی از سرحدات ایران و شوروی معتبر است

۱ - اسم شخصی ۲ - اسم پدر ۳ - تابعیت

۴ - سن ۵ - قد ۶ - چشم ۷ - مو ۸ - ریش ۹ - علامات مخصوصه ۱۰ - مقصد ۱۱ - مقصود از عبور سرحد

۱۲ - اشخاصی که همراه دارنده جواز مسافرت می نمایند زن ها و اولاد سفار

۱۳ - تاریخ تسلیم جواز

۱۴ - تاریخ عبور از سرحد در هر دفعه به که علامات مخصوصه آن در فوق قید شده و ما کن قریه

ناحیه ... میباشد اجازه داده میشود که از نقطه ... (پست سرحدی) از سرحد عبور نماید این جواز از تاریخ تسلیم الی مدت سی روز برای عبور دفعات غیر محدودی از سرحد معتبر است

(ب) جواز های عبور یکساله که جهت عبور و مرور از سرحد ایران و شوروی بسکنه قراء سرحدی که در منطقه سه کیلومتری سرحد اراضی دارند داده میشود

۱ - اسم و اسم خانواده ۲ - اسم پدر ۳ - تابعیت ۴ - سن ۵ - قد ۶ - چشم ۷ - مو ۸ - ریش ۹ - علامات مخصوصه ۱۰ - محل مزرعه ۱۱ - اشخاصی که همراه دارنده جواز هستند (زنها و اطفال سفار) به ... که علامات مخصوصه آن در فوق قید شده ... ساکن قریه ... ناحیه ... اجازه داده میشود که از نقطه (پست سرحدی) برای انجام امور فلاحی از سرحد عبور نموده و از نقطه که در نمره ۱۰ معین شده عبور نماید فلان ... حق دارد

۱ - عرابه و اسب و حشم و کاو و آذوقه سفر و بندر و کلیه اشیائی که برای کار و توقف موقتی او لازم است همراه ببرد

۲ - با متابعت از مقررات گمرکی محصول خود را همراه بیاورد این جواز از تاریخ تسلیم الی مدت یکسال برای عبور و مرور دفعات غیر محدودی از سرحد معتبر است

رئیس - نسبت بضمیمه هم اعتراضی نشده است بروتکل منضمه بقرار داد قرائت میشود (بشرح آنی خوانده شد)

(بروتکل منضمه بقرار داد عبور و مرور سرحدی سکنه قراء سرحدی از سرحد ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی)

چون اختیار داران ذیل لازم دیدند که مقررات ماده ۱۰ این قرار داد تصریح شده باشد نسبت بمراتب ذیل موافقت حاصل کردند:

معافیت مذکوره در ماده ده مشروط بر این است که از

مراتبی که در نظامنامه های جاریه پیش بینی شده متابعت نشود آذوقه که از پرداخت حقوق گمرکی معاف شده نبایست از میزانی که برای سفر لازم است تجاوز نماید مسلم است که دارندگان جواز یکساله میتوانند محصول خود را همراه بیاورند ولی بشرطی که رعایت نظامات و تعرفه های گمرکی را بنمایند تصریحات مذکوره در فوق که این پروتکل را تشکیل میدهد جزء قرار داد محسوب شده و باید در بک تاریخ یا قرار داد برای تصویب فرستاده شود اختیار داران این پروتکل را امضا و مهر خود مهور ساختند.

رئیس - در پروتکل هم اشکالی نشده است. رای میگیریم بشور ثانی آقایان موافقین قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. آقای اعتبار از وزارت داخله سؤالی کرده اند از قراریکه آقای وزیر داخله میگویند مهبای برای جواب شده اند.

آقا سید یعقوب - اجازه میفرمائید؟

رئیس - در چه خصوص؟

آقا سید یعقوب - در همین مسئله سؤال کردن باید یا قبل از دستور یا بعد از دستور باشد.

رئیس - چیزی در دستور نداریم. دستور ما تمام شده است. بنا بر این اشکالی ندارد.

اعتبار - سؤالی که بنده میخواهم بکنم گمان میکنم مبتلا به همه آقایان است و همگی متوجه هستند و برای اینکه برای ۱۳۰۸ طوری که قانون پیش بینی کرده این ابتلا به همه تا اندازه نامین شده باشد بنده بدواً تبصره را که در قانون مصوب بیستم خرداد ماه گذشته قرائت میکنم و از آقای وزیر داخله سؤال میکنم که آیا در این باب مطالعات فرموده اند که در ۳۰۸ که ما بودجه بلدییه های ولایات را بنمایند وزارت داخله مشغول تنظیم میشود با رعایت این نکته تنظیم شده باشد؟ تبصره این است: «وزارت داخله مکلف است عوائد قانونی بلدییه های ولایات را که از عایدات راه

۱۳۰۸ باید منظور و ملحوظ شود انشاء الله در آئینت آقایان هم موافقت خواهند فرمود که منظور تأمین شود...

کازرونی - البته همه موافقت

وزیر داخله - عجلتاً قسمتی را که اداره صحیه نواسته است انجام دهد این بوده است که از صرفه جوئی های صحی بودجه که داشته توانسته است بک کشتی ضد عفونی خریداری کرده و این کشتی عنقریب وارد خواهد شد.....

کازرونی - بکجا وارد میشود؟

وزیر داخله - به بندر جنوب وارد میشود. ولی چون برای این کشتی لازم است بک نفر متخصص استخدام شود این لایحه ایست که برای استخدام این متخصص

تقدیم میشود که پس از تصویب استخدام شود (تقدیم نمودند) این هم بک لایحه ایست راجع به تفاوت حقوق ایالت آذربایجان. اگر آقایان در نظر داشته باشند آخر دوره ششم هم بنده مجلس آوردم ولی مجال نشد که از تصویب مجلس بگذرد. حالا تجدید شده و تقدیم میکنم رئیس - فعلاً چیزی در دستور نداریم و برای اینکه پنج روز فاصله بین الشورین هم بگذرد برای سه شنبه چهارم دی اگر آقایان موافق باشند جلسه سه قبل از ظهر تشکیل شد.

بعضی از نمایندگان - بسیار خوب

(مجلس بیست دقیقه قبل از ظهر ختم شد)